

<http://www.lilianclaes.be>

Huwelijkscontracten

Het huwelijk is bovenal een wettelijke aangelegenheid en daarover bestaan dan ook heel wat wetteksten. Vaak zijn ze zo complex dat een bezoekje aan de notaris of een ander jurist u wellicht een onaangename verrassing kan besparen. Hij zal u uitleggen hoe het wettelijk stelsel in elkaar steekt en dat u de mogelijkheid heeft om een huwelijkscontract op te maken.

Wettelijk stelsel

Dat stelsel is van toepassing als u besluit geen huwelijkscontract te sluiten met uw partner. Dat stelsel regelt de scheiding van goederen.

Scheiding van de respectieve goederen van de echtgenoten

Die goederen zijn alles (aankopen, erfenissen of schenkingen) wat u en uw partner bezitten vóór het huwelijk. De bepaling slaat ook op goederen die een van beide echtgenoten heeft gekocht en waarvan hij of zij de eigendom kan bewijzen. Elke echtgenoot beheert zijn eigen vermogen.

Gemeenschap van goederen

Gemeenschappelijke goederen zijn:

- Het loon van de respectieve echtgenoten
- Inkomsten uit eigen vermogen
- Schenkingen aan de echtgenoten
- Goederen waarvan geen van beide echtgenoten de eigendom kan bewijzen

Die punten zijn alleen belangrijk wanneer een jurist een dossier moet beheren in verband met schulden, een echtscheiding of een erfenis. Het gezamenlijk akkoord van beide echtgenoten is vereist in volgende gevallen:

- De verkoop, aankoop of hypotheek van een onroerend goed leningen
- De schenking van een gemeen goed
- De ondertekening of opzegging van een huurovereenkomst van meer dan 9 jaar
- De ondertekening van een handels huurovereenkomst
- De ontvangst van inkomsten uit een gemeen onroerend goed
- De aanvaarding of weigering van een legaat aan de gemeenschap

De wet bepaalt dat alle andere handelingen door de echtgenoten ter goeder trouw worden uitgevoerd. In het geval een van beiden officieel wordt erkend als een slechte beheerder van de gemeenschappelijke goederen, kan een rechtbank

de volle bevoegdheid aan de andere echtgenoot toekennen en zelfs een scheiding van goederen uitspreken.

Schulden

We maken een onderscheid tussen gemeenschappelijke en eigen schulden. Zoals de naam het al aangeeft, worden sommige schulden aangegaan in overleg tussen de echtgenoten, terwijl andere een individuele beslissing zijn.

Persoonlijke schulden kunnen nooit op uw echtgenoot verhaald worden en u betaalt ze met uw eigen inkomsten (of eigen bezittingen). Gemeenschappelijke rekeningen mogen dus niet gebruikt worden om individuele schulden af te lossen, tenzij u uw eigen vermogen op zo'n rekening heeft gezet.

Met uw gemeenschappelijk vermogen kunt u gemeenschappelijke schulden aflossen.

Een voorbeeld: het bedrijf van uw echtgenoot wordt failliet verklaard, toch komen uw goederen niet in aanmerking voor een eventuele schuldaflossing. In de praktijk is het uiteraard moeilijk om het onderscheid te maken. Daarom raden we u aan alle schriftelijke bewijzen van uw aankopen en investeringen bij te houden.

Meent u dat dergelijke zaken uw huwelijksgeluk kunnen verstoren, ga dan meteen naar een notaris. Beter een goed opgemaakt contract, dan een onontwarbaar kluwen.

Huwelijkscontract

Dat contract is voornamelijk bedoeld als exhaustieve lijst van wat gemeen goed is en wat eigen vermogen is. In dat contract kunt u ook vastleggen welke tijdens het huwelijk gekochte goederen bestemd zijn als gemeen goed en hoe ze eventueel verdeeld worden bij een scheiding of een overlijden.

Aanstaande bruidspartjes mogen zich niet laten meeslepen in de roes van het op stapel staande huwelijksfeest. Een scheiding overkomt niet alleen anderen en het is ongetwijfeld verstandiger om het ergste te voorzien en het beste te beleven. Een notaris kan u adviseren in de vele bestaande huwelijkscontracten. Na een grondig onderzoek van uw situatie (voornamelijk beroepssituatie) kan hij een optimaal contract opstellen, een contract dat beide partijen het beste garandeert bij een eventuele scheiding. Op dat vlak is de wet verbazend flexibel. Elk huwelijkscontract kan naar eigen wensen worden opgesteld. Een voorbeeld:

1. Gemeenschap beperkt tot "goederen staande het huwelijk gekregen"

Dit contract wordt voorgesteld aan koppels waarvan geen van beide partners een risicovol beroep wil beginnen. Ondertekent u geen specifiek contract bij een notaris, dan zijn trouwens die bepalingen automatisch van toepassing. Het grondbeginsel is heel eenvoudig: alle goederen gekocht vóór het huwelijk zijn eigen vermogen, alles wat tijdens het huwelijk werd gekocht, maakt deel uit van

de gemeenschap. Bij een overlijden worden alle goederen van het koppel in twee gelijke delen verdeeld. Sommige wettelijke bepalingen laten toe om van deze regel af te wijken. Zo kunt u bij een overlijden alles overmaken aan de overledene echtgenoot of een schenking onder levenden regelen als er geen rechtstreekse afstammelingen zijn. Dankzij een gewone aangifte bij de notaris kan een echtgenoot goederen uit de gemeenschap nemen vóór ze wettelijk wordt verdeeld.

2. Universele gemeenschap

Alle goederen gekocht vóór of na het huwelijk maken deel uit van de gemeenschap. Ze worden dus door de wet beschouwd als deel uitmakend van de eigendom van het koppel. Vanuit dat standpunt komt het volledige vermogen aan de langstlevende echtgenoot toe. Uiteraard wordt dit contract vooral gekozen door oudere echtgenoten die geen kinderen (zullen) hebben.

3. Scheiding van gemeenschap

Elke echtgenoot staat alleen in voor zijn goederen, inkomsten en schulden. Alle aankopen, verkopen en leningen kunnen beslecht worden zonder de toestemming van de echtgenoot. Schulden die worden gemaakt om het gezin te laten functioneren, moeten hoe dan ook gemeenschappelijk beheerd worden. Dat stelsel wordt gekozen wanneer:

- Een van de echtgenoten wil starten met een zelfstandig of vrij beroep, een zaak wil openen of een bedrijf wil oprichten
- De echtgenoten, in overleg, een zekere financiële onafhankelijkheid willen behouden

U moet evenwel weten dat geen van beide echtgenoten dergelijke bescherming geniet bij scheiding of overlijden. De notaris zal een scheiding van goederen beperkt tot "goederen staande het huwelijk gekregen" aanbevelen om de overlevende een minimale bescherming te verzekeren. Wanneer dergelijke schikkingen worden getroffen, moet elke echtgenoot uiteraard alle facturen bijhouden om de eigendom van hun aankopen te bewijzen.

Kunt u een huwelijksstelsel wijzigen tijdens het huwelijk?

Het antwoord luidt overduidelijk "ja". Geen van de voorgestelde stelsels is onherroepelijk. Een duidelijke uitleg aan de notaris (bijvoorbeeld omdat een van beide partners een risicovol beroep wil beginnen) volstaat om een contract met universeel stelsel om te zetten in een scheiding van goederen. De overeenstemmende notariële akte wordt voorgelegd aan een rechtbank die zal nagaan of de nieuwe bepalingen de belangen van de familie niet benadelen. U kunt er niet omheen: de wet vergezelt u van het begin tot het einde van uw huwelijk. Denk evenwel niet dat u constant in het oog wordt gehouden en dat wettelijke bepalingen per definitie nadelig zijn als u beslist om te scheiden. Rechters en notarissen zijn er om u uw rechten en plichten uit te leggen. Het kan nooit kwaad om op hen een beroep te doen.

In het kort!

Net zoals alles in het leven, houdt ook het huwelijk rechten en plichten in die logischerwijze resulteren in verplichtingen en verbodsbepalingen. Daarmee geen rekening houden, kan u in gerechtelijke moeilijkheden brengen. Drie huwelijkscontracten (achteraf wijzigbaar) worden voorgesteld door een notaris: Gemeenschap beperkt tot goederen "staande het huwelijk gekregen"

Universele gemeenschap

Scheiding van goederen

Doet u geen beroep op de diensten van een notaris, dan valt u automatisch onder het wettelijke stelsel. Uw huwelijkscontract kan op elk moment aangepast worden. U hoeft alleen aan te kloppen bij een notaris die alle wettelijke stappen zal regelen